Nro 82.

GAZETA WARSZAWSKA.

W SOBOTĘ, Dnia 12 Października Roku 1793.

WIADOMOSCI KRAIOWE.

LITWA.
POWIAT GRODZIENSKI.

Z Grodna. Sessya Seymowa dnia 7. Października w Poniedziałek.

Sessya zagaiona została od Proiektu JP. Łobarzewskiego Czerniechowskiego, względem zalecenia Deputacyi ułożenia Etatów od 15000 nay więcey, a do 12 tysięcy naymniey woyska składaiącey, poprawnego przez Deputacyą Konstytucyiną.

Zabrał zaraz po zagaieniu Głos Xże Kanclerz, uwiadamiaiący Stany o podaney Nocie JW. Ambassadorowi Rossyiskiemu i o odebraney nań odpowiedzi.

JP. Sekretarz czyta ie.

Nota przez JO. Kanclerza W. K. i JW. Podkanclerzego W. Litt:. JP. Ambas: Ros: podana.

„Król i Stany Rzpltey na Seym Skonfederowany zgromadzone, będąc „przekonani o korzyściach zobopolnych wyniknąć mogących z trwałey harmo-

„nii i z systematu niewzruszonego związku, maiącego się zawrzeć między Polską i Imperium Rossyiskim, zleciły Deputacyi wyznaczoney do traktowania z JW. Jmć P. Posłem Wielkim Rossyiskim, aby za naypierwszy starań swoich zamiar wzięła, zawarcie Traktatu wiecznego aliansu z Nayiaśnieyszą Jego Monarchinią. Choć nader bolesne były te zdarzenia, które oddalały skuteczne ukończenie tego dzieła tak bardzo od całego Narodu upragnionego; wszelako Król i Stany czuiąc wielkość ofiar, które zbieg okoliczności na nich wymógł, nie są mniey przeświadczeni, iż exystencya polityczna, bezpieczeństwo przyszłe i szczęśliwość, ile z położeniem iey teraźnieyszym zgodzić się może, istotnie są przywiązane do owey ścisłey interessow i widoków politycznych między dwoma Państwami zobopolności, któraby związek ich na trwałey ugruntowała zasadzie.„

„Zaleciły przeto niżey podpisanym oświadczyć JW. JP. Posłowi Wielkiemu, iż na dobroczynności N. Imperatorowey Jmci, zasadza ieszcze Polska nadzieię swoią.—Iż te zaufanie powodowało powszechnym Seymu życzeniem, zapisanym w ustawie przyiętey iednomyślnym okrzykiem na Sessyi ostatniey, aby JW. Poseł stosownie do swych często powtarzanych zapewnień, i do tych, które Nayiaśnieysza Imperatorowa Jmć uroczyście w swym czasie oświadczyć raczyła Delegowanym Konfederacyi Generalney O. N. chciał przystąpić do rzeczywistego układu Traktatu związku wiecznego, którego kondycye w łaskawey wspaniałey Jego Monarchini sprawiedliwości rozważone będą, zapewne przystosowane do aktualnego położenia Polski, tudzież do niezmiernych obszernego jey Imperium zrzodeł. A iako związek podobny ieszcze bardziey może bydź utwierdzony, przez zapewnienie zyskow handlowych wzaiemnie na obydwa Państwa spływaiących; przeto Stany życzą niemniey, aby te polityczne węzły mocniey były ściśnione przez nowe i wzaiemne ugody handlowe, które maią bydź nawet do samego Traktatu Aliansowego wpisane, oznaymuiąc o tych iednomyślnych życzeniach Króla Jmci i Rzpltey JW. JP. Posłowi Wielkiemu; niżey podpisani, maią razem zlecenie oświadczyć mu, że Stany dawszy mu iuż dowody swego zaufania, na cnotliwym iego charakterze zagruntowanego, mogą sobie pochlebiać, iż tenże JW. Poseł W. pomnoży obowiązki iuż sobie ziednaney wdzięczności Narodowey, przykładaiąc swoie *bona officia* do przyśpieszenia skutku obietnic danych przez Dwór Berliński względem nowego z Rzpltą Traktatu handlowego zdolnego do zapobieżenia wszelkim przeszkodom, na które do tych czas handel Polski był wystawiony, i kontynuiąc swą medyacyą w celu przybliżenia żądanego końca negocyacyi maiących się rozpocząć, końcem zawarcia tego Traktatu."

W Grodnie dnia 30 Września 1793.

(Podpisano) *Antoni Ordynat Xże Sułkowski W. Kanclerz Kor:*
Kazimierz Hrabia Plater Podkanclerzy Litewski.

Nota odpowiednia JW. Ambassadora Rossyiskiego.

„Niżey podpisany Extraordynaryiny i Pełnomocny Poseł Wielki, nie omieszkał donieść Nayłaskawszey swoiey Monarchini o podaney Mu przez JJ. WW. Pieczętarzow pod dniem 30 Września Nocie, z rozkazu iednomyślnością Nayjaśnieyszych na Seym Skonfederowany Zgromadzonych Stanów, na-

„ stąpionego, względem żądania ich widzieć w krotkim czasie dopełnione ca- „ łego Narodu życzenie względem Allianfu i handlowego Traktatu, maiących „ bydź zawartemi między Imperium Rofsyiskim i Nayiaś: Rzpltą Polską. Ni- „ żey podpifany iest zupełnie przeświadczony o tey rzeczywistości, że exy- „ stencya polityczna, befpieczeństwo przyfzłe, i ufzczęśliwienie stałe Polskie, „ zależą istotnie na ścisłym fpołeczeństwie zysków i widokow politycznych „ między Obydwóma Państwami, które to fpołeczeństwo ugruntowałoby zwią- „ zek onych na zafadzie niewzrufzoney. "

„ Niżey podpifany niemniey się ciefzy z zaufania, które Nayiaś: Stany „ raczą w nim pokładać. i ma fobie za dwoiste fzczęście, że może zapewnić „ JJ. WW. Pieczętarzow, iż otrzymał świeżo rozkazy względem rozpoczęcia „ negocyacyi w tym tak [interefsuiącym objekcie, który fzczęśliwą dla Rze- „ czypofpolitey rokuie przyfzłość. " —

„ Związki handlowe staną się iefzcze zyskownieyfzemi, iako też przez „ pomnożenie fposobności, które produkta Polskie znaydą w przeyściu przez „ różne Rofsyiskiego Imperium Porty, tak Baltyckiego iako też Czarnego morza."

„ Niżey podpifany oczekiwa zatym, że Deputacya, do traktowania z „ Nim umocowana, raczy przygotować ofnowę proiektu maiącego bydź poda- „ nym do roztrząśnienia, i że Ona naznaczy oraz dzień dla pierwfzey kon- „ ferencyi. "

„ Nadto Niżey podpifany niemniey będzie gorliwym ku wsławieniu się, „ będąc równie przez Nayłaskawfzą fwoią Monarchinią do tego umocowanym, „ ażeby zawarcie Traktatu handlowego, między Nayiaśnieyfzą Rzpltą i Prufa- „ mi, było przyśpiefzone, i pochlebia fobie, że te życzenie Narodowe w „ krotce będzie dopełnione, po rychłym ukończeniu Traktatu Allianfowego i „ handlowego, między Imperium Rofsyiskim, a Rzeczą-pofpolitą Polską. " Dzia- ło się w Grodnie Dnia 5. Października. (24 Września) 1793.

(Podpifano) *Jabób de Siwers.*

JP. Łobarzewski Czerniechowski zabiera Głos, w ktorym przekłada po- wady iefzcze raz poprawienia podane- go przez siebie Proiektu, znayduiąc niedogodnie poprawiony przez Depu- tacyą Konstytucyiną; w celu zatym decydowania tego Proiektu, oddał go do laski i o przeczytanie uprafzał, a w przypadku nie iednomyślney zgody, doprafzał się o propozycyą między po- prawnym przez Deputacyą, a popra- wnym przez siebie famego Proiektem. Uformował zatym JP. Marfzałek pro- pozycyą, czyli proiekt JP. Łobarzew- skiego Czerniechowskiego przez nie- goż poprawny ma bydź przyięty, czy- li Proiekt tegoż poprawny przez De- putacyą Konstytucyiną? Pomimo zgo- dy iednomyślney, Propozycyą JP. Mar- fzałek daie do ogłofzenia JX. Refe- rendarzowi. Tu wrzawa opponuiących się; JX. Kofsakowski Biskup Inflant- ski w czasie tymże wychodzi; partya tamuie głofzenie Propozycyi od Tro- nu, wyfzła zatym na śrzodek Izby, lecz Marfzałkowie Wielcy Łaskami porządek Izby przywracaią, i pomi- mo woli opponuiących się, JP. Mar- fzałek Seym: dał Głos JX. Referen- derzowi do ogłofzenia Propozycyi dla Senatu.

Szedł zatym Turnus, a przeciwni rufzywfzy z mieyfc, wyfzli zoświad- czeniem protestowania się przeciw gwałtowney Propozycyi narzuconey, pomimo zgody.

Po skończonym turnowaniu wy- padła Pluralitas za Proiektem popra-

wnym przez JP. Łobarzewskiego: z Senatu affirmative 10. negative 1. ze Stanu Ryцerskiego affir: 41. nega: 7.

Poskończonym wotowaniu odezwał się JP, Grzegorzewski Poseł Płocki, domagaiąc się podniesienia swego Proiektu, pod dniem 6 Września oddanego, zalecaiącego Deputacyi examinowania Rang Woyskowych, podług starszeństwa, Poparty wielu głosami, czytany został przez JP. Sekretarza, po przeczytaniu gdy zgoda nie zachodziła, uformował JW. Marszałek Seymowy Propozycyą, czyli Proiekt JP. Grzegorzewskiego, Posła Płockiego, zalecenia Deputacyi do examinowania Stanu woysk Rzplitey wyznaczoney má bydź przyięty, lub nie? Wypadła Pluralitas affirmative 52. niegative 22. Po ogłoszeniu tych Votów przymowił się JP. Łobarzewski Czerniechowski o podniesienie swego Proiektu pod dniem 5. *Præsentis* powiększenia dochodu Skarbu publicznego, ktory po małych sporach iednomyślnie przyiętym został.

PROIEKT JW. Łobarzewskiego Posła Czerniechowsiego, dnia 5. Pazdziernika podany.

Powiększenie Dochodów Skarbu publicznego.

Gdy z uszczupleniem Granic Krajowych, starannością powinno bydź naszą, nie tylko Skarb publiczny jak naymocniey oszczędzać, lecz ile możności powiększać zrzodła onego bez uciążenia Obywatelów; zaczym gdy w tym celu Listę Ciwilną iuż w czwartey części zmnieyszyć determinowaliśmy, przeto zalecamy Deputacyi w tym celu wyznaczoney, aby stosownie do tego Systematu od nas przyiętego, pensya Generałów Artylleryi W. X. Litt: umiarkowaną została. Dobra zaś Lipniszki, Geranony i inne na fundusz tymże Generałom Artylleryi Konstytucyą Roku 1775. i 1776. przeznaczone, natychmiast na Skarb Publiczny obiąć Kommissyi Skarbu Litewskiego, i bez zwłoki wyprowadzić w nich Lustracyą, nakazuiemy; po ktorey Lustracyi Dobra takowe licytować, i Kontraktem dwunastoletnim na terminie S. Jerzego w Roku 1794tym, za okazaną przyzwoitą kaucyą wypuścić, a przychod ztąd wypadaiący na Artylleryą Litewską do summy Woysku Litewskiemu opłacić się maiącey, przyłączyć zalecamy.

Co się zaś tycze użytkow z nich wybieranych dotąd, od daty Sekwestru, tudzież remanentow na gruncie z pod possessyi przeszłych possesstrow zaiętych, po kalkulacyą i oddanie, tak Skarbowi, iako partykularnym Osobom przyzwoitey sprawiedliwości, do Sądow przyszłey Kommissyi Skarbowey Litewskiey odsyłamy.

Odezwał się potym JP. Alexandrowicz Poseł Smoleński, iż gdy zaskoczyła słabość JP. Hetmana Wiel: Litt: a ten słuchaiąc wyroku Prawa, nie mogąc teraz nakazaney przez Stany Seymuiące wykonać przysięgi, doprasza się o przedłużenie tey przysięgi do 20 *præsentis*, i oddał stosowny do tego Proiekt, na ktory zaszła iednomyślna zgoda.

Zabrał potym Głos JP, Grodzicki Poseł Krakowski, i oddał Proiekt waruiący całość Dochodów Kommissyi Edukacyiney. Po nim oddał Proiekt JP. Zambrzycki Poseł Nurski, daiący moc Deputacyi weyrzenia w fundusze ogulne, te obydwa Proiekta wzięte zostały do deliberacyi. Sessya solwowana została na dzień jutrzeyszy.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

NIEMCY.

Z obozu Cesarskiego przy Lauterburgu dnia 13 Września.

Wczoray uderzyli powtornie francuzi nie daleko Lauterburg pod Berg (1) na Cesarskiego Generała *Jellaschitz*, droga cała aż ku Lauterburgowi krwią była zbroczona walczących z stron obu. Francuzow tam bydź miało 12000 z 29 Armatami, wielu Haubicami i Bombami, Cesarskich zaś 3 Bataliony piechoty, 3 Eskadrony iazdy, i 9 Armat. Generałowi Jelaschitzowi ustrzelono gifes u fzpady, on fam 2 Kontuzye dostał, zabitych z iego korpusu było 77. ranionych 135. między któremi 3 Officieruw. Armat 5 Cesarskich zbito, nieprzyiacioł legło na placu 170. Zamiar Francuzow był wypędzić Cesarskich z fwego stanowiska, z *Bienenwald* (las pfzczolny) i odebrać, lecz nie przyszło do tego. Generała Francuzkiego w Lauterburg kommenderuiącego z rozkazu kommifsarza Konwencyi, ktory iuż onegday, lecz bez skutku attakował Cesarskich dla odebrania Bienenwaldu, został złożony, a na iego mieyfcu kommenda Generałowi *Chyls* polecona.

Z Okolic Bazylei dnia 15 Września.

Od 8 dni po całey Alzacyi we wfzystkich wsiach we dzwony biią. Od Bazylei aż do Kolmar przeyść można, nikogo z męfzczyzn po wsiach niewidać procz dzieci, niewiast płaczących i starych; wfzyfcy tam do broni rzucili się, gwardye Narodowe pędzą lud, iak trzody przed fobą, broń chłopow iest rozmaitego gatunku, maią długie drągi ofadzone nożami, kofami, siekierami &c. i z tym właśnie iak zapamiętali na nieprzyiaciela wpadaią. Tak wielkie w tych stronach iest fpustofzenie, że idąc mil kilka nic więcey iak albo wóz żołnierski połamany, albo Laweta lub koło Armatnie napada się, do Bazylei przybywa coraz więcey woyska Szwaycarskiego. iuż liczą do 6000. i ma bydź wzmocnione do 13000. Z Bern Solothurn i Freyburg w Utchland ciągnie mocne korpus woyska nadgranicę Xięstwa Bruntrut, iż gdyby do zerwania neutralności przyfzło, bronić można było Francuzóm, w tamte strony wkroczenie, krotko: Szwaycarowie nietylko maią się na baczności co do wpadnienia nieprzyiacioł, ale całkiem do woyny fpofobią się, gdyby tego potrzeba było; wkrotkim czasie mufzą się odkryć wfzelkie determinacye, albo Francuzi do nafzego kraju, albo my do nich wkroczemy. W okolicach Breisach 12000 chłopów ofiarowało się iść w pomoc nie licznie tam stoiącym woyskom, dobrze służbę odbywaią, i chętnie daią się powodować, podobno i winnych mieyscach to famo stanie się, gdyż i tu mówią opofpolitym rufzeniu, tak iako w Alzacyi.

Z Brandeburgii dnia 18 września.

Dziś albo iutro Król Pruski przez Frankfurt nad Menem, Erfurt Lipsko, Frankfurt nad Odrą &c. podroż fwoią do Prufs południowych przedsieweźmie, a z tamtąd do Berlina powroci. Tym końcem w przefzły wtorek do Berlina zbiegła fztafeta, y w tym momencie Sekretarz poczty kuryerem wysłany, aby po Xięstwa Saskiego i Rzefzy

(1) Berg *nad brzegiem wschodnim Renu w Cyrkule Westfalskim. Jest to Xięstwo Bergieńskie w Niemczech. Kray pełny gór i lasów, mieszkańcy tam są handlowni. Należy do Elektora Palatyna Renu. Lauterburgu opis No: 81 karta 2.*

Niemieckiey Poczt-amtach rekwizycye względem przygotowania koni poczynił. W tey ſamey porze nadbiegł ordynans do Regimentow piechoty w Berlinie stoiącey i do Regimentu Prinz v. Preuſsen (Krolewica Pruskiego) aby Ekwipaże ſwoie w gotowości maiąc, na pierwſze skinienie do marſzu gotowemi byli. Podobny ordynans do innych Regimentow, ſzczegulniey do Kawaleryi Pruskiey, razem do 30 batalionow piechoty i 70 eskadronow jazdy wyiść miał. Dalſze rozporządzenia od powrotu Kuryera z Petersburga maią zależyć. Przeznaczenie tego woyska ma być do zakordonowaney Polski, ieżeli zmiana okoliczności tamże, marſzu tego bezpotrzebnym nie uczyni. Ekwipaż i konie Krolewskie już z Berlina ruſzyły.

Z Bipontu dnia 20 września. Korpus Pruskie pod Generałem Knobelsdorfem miało w okolice ku Saarbrück pociągnąć, lecz dnia 14 t. m. ieſzcze się znaydowało w obozie przy Hollrich około Luxemburgu.

Od wyższego Renu d: 20 Września. Dnia 15 t. m. poczęli Francuzi z po za Renu z Zamku ſwego *Mortier* do Austryackiego Miasta *Alt-Breyſach* (2) (*Briſsachu*) z armat ognia dawać i bomby rzucać, trwało toż ſamo dnia 16. poki Miasta w gruzach i popiele nie zagrzebano. Kościoł tylko i kilka domow zostało. W tey ſamey porze, strzelali oni i do Austryackiego Opactwa *Schuttern* lecz bez ſzkody. Obywatele z *Alt-Breyſach* wſzystko porzuciwſzy, pouciekali od domow i maiątkow swoich. W Freiburgskim (3) chłopstwo za przykładem idąc Francuzow wſzyscy rzucili się do broni.

B E L G I U M

Z Bruxelli d. 20. Września. Zapewniaią tu: że ostatek kompanii tegoroczney zmierzać będzie do tego, z strony woysk skombinowanych, aby *Ryſsel* mocno otoczony i opaſany został dla tego, żeby garnizon liczny tam znayduiący się, w granice naſze nie wpadał, iako przez 5 miesięcy przedtym ustawicznie czynił.

Z Londynu dnia 23 Września. Z Bruxelli 4000 Karabinow wysłano do Flandryi zachodniey, ktore tam między chłopstwo dla dania odporu Francuzom w przypadku ich tam wkraczania, rozdano.

H O L A N D Y A.

Z Hagi dnia 24. Września. Po uczynioney tu ſekretney konferencyi, ktorey układ Dworowi Londyńskiemu był przesłany, znaczy się, że ieſzcze trzecia kolumna woysk naszych pod

---

(2) Brisach *dawny, Miasto Niemieckie, niegdyś Stołeczne Brisgowii Cesarskiey. Należy do Domu Austryackiego, wzięte przez Francuzow Roku* 1638. *i* 1703. *leży nad Renem, most ma wielki na Łyżwach, Twierdze iego ſą zwalone. Miało teraz przed ſwoim zburzeniem domow* 577. *mieſzkańcow liczyło* 2700. *Klasztorow Męskich* 3. *Białogłowski* 1. *ſzpital, dom śierot, i Cuchthauz. Od Strazburga mil* 12. *od Basilei* 10.

(3) Freiburg *wielkie miasto Niemieckie, stołeczne Brizgowii Austryackiey, założone Roku* 1120. *Znakomite wieżą Kościelna ktora wyiąwszy Strazburgską, naypięknieysza iest w całym Państwie Niemieckim, tam Kryształy i Kamienie drogie nayprzedniey poleruią. Wytrzymało wielkie oblężenia, Generał* de Crequi *dobył go Roku* 1677. *a Marszałek* de Villars *Roku* 1713. *po długim i upornym oblężeniu, Ludwik XV. opanował go Roku* 1744. *i zburzył iego fortyfikacyą. Leży nad rzeką Triſeną, od Brisachu mil* 4. *od Basilei* 9. *od Strazburga* 12. *od Paryża* 100.

kommendą Xcia Fryderyka de *Hessen-Cassel* wymaſzeruie.

ANGLIA.

Z Londynu dnia 20. Września. Niektóre tu w Miniſteryum zayść maią odmiany. Xżę *Richmond* Generał artylleryi już podziękował, dwakroć prozbę podawał, Marquis Cornwalis będzie iego następcą. Lubo rożność zdań w gabinecie znayduie się, z tym wſzystkim odmiany ſystematu ſpodziewać się nie można. Długą tu dnia 14 t. m. odprawiono konferencyą między P. *Pitt:* Lordem *Lougborough*, *Grenville*, *Amherst* i Panem *Dundas* po któ-rey liczni rozbiegli się kuryerowie w różne strony.

Angielsko - Hannowerska armia z 40.000 ma się składać, nowych Regimentow 9 ma być wystawionych. Nad flottą dla tego woyska przeznaczoną kommendantem będzie *Sir John Jervis*, a nad woyskiem Generał *Sir Ch: Grey*.

Z Hagi dnia 24 września.

Na powziętą wiadomość, że się Flotta Francuzka w kanale pokazuie, Admirał *Melville* odebrał ordynans, wybieżenia z Eskardą ſwoią od 7 aż do 8 żaglow będącą, tak dla zasłonienia portów, iako też zabezpieczenia handlu, tudzież aby przeciw 6 bogatym Okrętom z Jndyi zachodniey oczekowanym dla ich bezpieczeństwa popłynął.

Z Hannoweryi dnia 24. września. Król Angielski wdowie żonie poległego pod Dunkierką dnia 24 Sierpnia Austryackiego Generała Lieutnanta d'Alton roczniey penſyi 300 funt: sterl: wyznaczył, Xżę d'Yorck Syna iego starſzego opiekę zupełnie wziął na siebie, i tabakierkę ſobie którą ten Generał właśnie pod ten czas w ręku trzymał, kiedy go kula armatna trafiła, dla wieczney pamiątki wyprosił.

ROSSYA.

Z Rewal (4) *dnia 2 Września.* Jeſzcze pod dniem 22 Sierpnia obwieſzczenie uczynił Magistrat tuteyſzy, aby za przybyciem tu flotty Imperatorowey Jmci, obywatele obowiązani do kwaterunku, wcześnie dla żołnierzy przygotowali mięſzkanie.

Z Rugi dnia 10 Września. Było rozsiane doniesienie, iakoby wſzystkie Syberskie w Rosſyi miały się zapaść i wodami bydź zalane srebrne góry, lecz to nietylko iest fałſzem, ale i złośliwym zmyśleniem.

WŁOCHY.

Z Włoch dnia 16 Września. Z kwatery Królewskiey *Fontana* przybiegła do Turynu sztafeta z doniesieniem że skombinowane woyska nieprzyiaciela z obozu *Flaut* wypędziły, właśnie nie dobytą redutę około *Landosca* ſamym mieczem napadły, odebrały, i całą ammonicyą zdobyły. Potyczka ta bardzo krwawa była czterema kolumnami odprawiona. 1. kolumney sam Krol, 2 Xiążę de *Montferat*, 3 Generał *Srafoldo*, 4 Gnrał *Colli* do-

---

(4) Rewel *czyli* Rewal. *po moskiewsku* Koliwan, *Miasto wielkie, mocne i bogate Moskiewskie, w Inflantach wielgorządztwa Rewelskiego, z portem dobrym, w ktorym Imperatorowa część swey flotty trzyma, Biskup pod metropolią Rygską. Roku* 1570. *wytrzymało wielkie oblężenie przeciw Magnusowi Xciu Holſztyńskiemu, Roku* 1577. *przeciw Moskalom. Ma sądy swoie, Gubernium, Kościoły Luterskie dla Niemców, i Szwedów, Cerkwie dla Moskwy, handlowne wielce, leży nad Golfem Finlandzkim, częścią w rowninie, częścią na gorze, gdzie iest dobry Zamek, nie daleko miasta iest ogrod Imperatorowey zwany* Catharinenthal *od Rygi mil* 50. *od Narwy* 40 *od Abo* 40. *od Petersburga* 53.

wodził. Armat 10. mnostwo woiennych ruchomości, namiotow i niewolnikow w ręce sprzymierzonych dostało się, ale też z strony naszey nie ieden zasłużony i znakomity Bohater przy tey okazyi tamże dla siebie grob znalazł.

Z Sabaudyi Francuzi cofnęli się, lecz wszędzie za sobą wsie i Miasta palili, i wiele ludzi nieszczęśliwemi poczynili; dla wsparcia tychże żywnością, posłano 2000 worow mąki.

Ze Francuzi z *Chambery* i *Nicyi* mieli ustąpić, (*iak dawniey z Włoch donoszono*) nie sprawdziło się, ponieważ dotąd te stanowiska są w rękach Francuzow.

Minister Francuzki dnia 8 t. m. opuścił Neapol, i pożeglował do Liworny.

WIADOMOSCI ROZMAITE.

Z Bipontu dnia 10 *Września.* Obietnica przyiścia do niższey Alsacyi Generała *Piaschewoitsch*, niespełniła się. Łożyli więc Francuzi wszelkie siły na to; lecz gdy uderzyli z obozu *Schweigen* na Xcia Brunswickiego, armia Republikanow z 20000 zebrana wpadła na Austryaków w 4000 stoiących, i lubo cuda waleczności w obronie dokazywali Austryacy, przemocy iednak ustąpić musieli; stracili do 1000 ludzi, a Francuzi tego dnia i dawniey poprzedzaiących utarczek do 6000. Austryacy zatym przez Anweiler do Barbelroth umknęli się.

Z Dynant (5) *dnia* 16 *września.* W piątek zeszły w 5 lub 6000 z Givet uczynili Francuzi wycieczkę, i na Austryakow pilnuiących granic tuteyszych uderzyli, lale że iuż przestrzeżeni o tym Austryacy i wczesnie sobie posiłki woyska ściągneli, na pogotowiu do boiu przed Miastem tuteyszym w liniach oczekiwali Francuzow. Nie udało im się tego razu, zginęło ich 500, w niewolą 200 dostało się, bagaże i 2 armaty utracili.

Z Londynu dnia 17. *Września.* Podług doniesień rozmaitych Francuzka flotta iuż się w kanale znayduie; przeto kupiecka flotta nasza o 200 żaglach przeznaczona na morze Srzodziemne odebrała rozkaz powrocenia do swych portow. Flotta wielka pod Lordem *Howe* przy *Torbay* takie obrała stanowisko, że w każdym momencie iest w pogotowiu do attakowania nieprzyiaciela. Ponieważ patryoci w *Marsylii* ułożyli plan: wywiezienia z tamtąd pieniędzy i towarow kupieckich, Admirał *Hood*, 2 okręta liniowe: i 2 fregaty wysłał, końcem niewypuszczania żadnego transportu z *Marsylii*.

Z Bruxelli dnia 24 *Września.* Generał *Houchard* udał się do armii obozuiącey w okolicach Givet: pisał do Xcia Koburga list w którym wyraził swe zadziwienie; „iż nad zwyczay „woienny Jeńcow do Węgier transportować każe: ieżeli zamieniani nie „zostaną, tedy Austryackich żołnierzy do Ameryki posyłać będzie.“

(5) Dinant *bogate i obronne Miasto Niderlandu w Biskupstwie Leodyiskim. Zdobyte było Roku* 1554. *i* 1675. *przez Francuzow, lecz powrocone Biskupowi Leodyiskiemu przez Traktat Ryświcki. Leży nad rzeką Moza, w Kraju obfituiącym w marmury czarne y żelazo. Mil* 6. *od Namuru*, 16 *od Leodium.*

DODATEK DO GAZETY WARSZAWSKIEY Nru 82.

FRANCYA.

Z Paryża dnia 16. Września.

Carteux General ku Toulon dążący, dnia 7 t. m. po uporney czterogodzinney utarczce stanowisko *Olioules* (6) zwyciężył i odebrał. Ważna ta expedycya kosztowała zabitego 1 pleyzerowanych 2. między któremi Szef Artylleryi Dommartin znayduie się. Podług Rapportów pod dniem 11. t. m. więcey niż połowa Toulonu w popioł obrocona; *St. Etienne i Montbrison* przez Patryotów zaięte, a Jura-Departament znowu im się poddał.

Dwie Sekcye obchodziły tu uroczystość na uszanowanie Marata i Pelletiera, na ktorey Deputacya od Konwencyi wyznaczona także znaydowała się.

Piekarzom, z okazyi często brakuiącego chleba, pod karą 1000 Talarów nakazano, aby swe Jatki chlebowe, bez zwłoki wszelkiey, jak przedtym w chleb opatrzyli.

Z Paryża dnia 18 Września.

Z kwatery głowney *la Pape* z pod Lugdunu (7) piszą, iż miasto to w krotce zupełnie opasaniem zamknięte będzie; obywatelom iuż tam brakuie na żywności.

W akcyi niedawney pod Toulonem Hiszpani i Anglicy z lewey a Insurgenci Toulońscy z prawey strony miasta osadzili pagorki, wykrzykuiąc bez ustanku: niech żyie Ludwik XVII. ale przytym stracili 150 ludzi i 7 armat. W pierwszey potyczce woysko nasze straciło 2 Armaty.

Kommissarze od armii przed Toulon obozuiącey donoszą pod dniem 11 t. m. że ta sama armia ma dotąd stanowiska, iak od początku. Zamki *Barrau* i *Comin* wraz będą attakowane. Do oblężenia otrzymaliśmy Artylle-

---

(6) Olioules *Miasteczko Francuzkie w Prowancyi, ma dokoła ogrody oliwne, mila* 1 *od Toulon. Toulon masz opisany na karcie* 4tey *Nro:* 79. *teyże Gazety.*

(7) Lyon czyli Lugdun *wielkie, dawne bogate i sławne Miasto Francuzkie, po Paryżu we Francyi nayznacznieysze, założone od Konsula Lucyusza, Munacyusza Planka na lat* 4 *przed Narodzeniem* Jezusa Chrystusa, *ma Akademie* 2. *w Roku* 1758. *połączone, Bibliotekę publiczną, Mennicę, Sądy, Trybunał, Handlowy, i wielkorządztwo* 5 *Elekcyi. Sławne iest kilku Zborami w wieku XIII. i XIV. Kanonicy S. Jana, maią tam tytuł Hrabiow i czynią wywod Szlachectwa, mieszkańcow tam liczą* 150000. *Rynek Ludwika W. i Ratusz są przedziwne i nayrzadszą w Europie pięknością. Oyczyzna to iest Marka Aureliusza, leży nad zbiegiem Rzek* Saone i Rhone, *co go nayhandlownieyszym i naylepiey we Francyi kwitnącym czyni. Mil* 5 *od Wienny,* 20 *od Gracyanopolu,* 28 *od Genewy,* 40 *od Dyzonu,* 48 *od Awenionu,* 60 *od Turynu,* 100 *od Paryża. Jest to Prowincya Lugduńska położona między Burgundyą, Delfinatem, Bressyą, Xięstwem Dombskim, Powiatem Wiwareńskim, i Arwernią. Wydaie żyzne zboża, wina, i przednie Owoce. Rzeki tam znaczne* Saone, Rodan *i* Ligiera. *Powiat Lugduński długości ma mil* 12. *szerokości mil* 7.

)1(

ryą z Marsylii, Baterye powysypowaliśmy, aby flotrę Angielską albo spalić, albo do retterady i powrotu przymusić; do czego ona iuż zdaie się przygotowania czynić.

W Domu *Marquis* de la *Vaupaliere*, ktory emigrował, na przedmieściu *St: Germain* więcey niż na 120000 Liwrow Wina starego w piwnicy, kilka skrzyń po 463 Grzywien srebra maiących, 38 Grzywien pozłacanych sztuk, 5 Uncyi złota, i 6096 Liwrow pieniędzmi wynaleziono. Wszystko do skarbu Narodowego ma bydź zabrane.

Pensyi dla Biskupów roczniey wyznaczono po 6000 Liwrow. Gnrlnych, Wikaryuszow ich, skassowanie udecydowano; ktorzy poki im Probostwa dane niebędą, po 1200 Liwrow pensyi brać maią.

Z Paryża dnia 20. Września.

Wszyscy podeyrzani po całey Francyi aresztowani będą podług Dekretu w Konwencyi dnia 17 t. m. zaszłego.

Dnia 16 t. m. na Sessyi Jakobinów Zgromadzenie pewne z przedmieścia St Mariel żądało stracenia Krolowey. Prozba w tey mierze podana, w nayokropnieyszych wyrazach była ułżona, i z naywiększemi oklaskami od Jakobinow przyięta.

Aresztowania i exekucye śmierci codziennie tu trwaią.

W Toulon bardzo wiele Louisdorow wybito, które z iedney strony portret Ludwika XVII. a z drugiey strony napis maią: *Narod Prawo i Krol*. Lecz maią być wszystkie z miedzi.

Negrowie na Wyspie *St. Domingo* Kommissarzow Konweucyi *Polwerel* i *Santhonax* za Krolów obwołali.

Marquis de Sales Kommendant Woysk Sardyńskich doprasżał się o wolne przeyście przez Kanton Bernski, lecz nie pozwolono.

Z Neuport dnia 22 Września.

Francuzi się z tąd cafnęli, woysko skombinowane tuż za niemi poszło. Wczoray 6000 Hessow tędy przemaszerowało, do ktorych korpus Emigrantow i woluntaryusze Odonellowscy przyłączyli się, woysko to ledwie że około zachodniey Dünkierki założyło oboz, iuż znowu część iego ruszyła do Furnes, gdzie nie bawiąc daley posuneła się, reszta zaś tego woyska marsz swoy do Dixmayden obruciła. Feldmarszałek Freytag obozuie z kolumną drugą około Zamku *Knocke*, a trzecia kolumna ku Furnes poszła, gdzie znowu ma zakładaniem mostow zatrudniać się.

Z Paryża dnia 23. września.

Z listow z Prowancyi pisanych dowiaduiemy się: że Anglicy Toulon pouprzątali; żywność ammunicyą i składy drzewa pod swoy rząd pozabierawszy.

Pod *St. Etienne* 15,000 broni zakopanych odkryto: tą bronią rzecze Kommissarz, 15,000 Sanskulotow uzbroiemy, z głowney kwatery armii naszey przed Lugdunem piszą: iż forpoczty Lugduńskie cofnęły się; 3 dowodzcow wzięliśmy w niewolą. Konwencya dekretowała: że poty tego roku nie zawiesi broni poki nieprzyiaciel z fortec i Krajow Francuzkich wypędzony nie będzie.

Podano projekt i Dekretowano aby Rok na 12 miesięcy po 30 dni zawsze niosących był podzielony, resztuiące 5 dni nie będą żadnego składały miesiąca, każdy miesiąc na 3 będzie podzielony części: i Rok się zaczynać ma dnia 22 Września. Miesiące i dnie, inne odmienne mieć będą nazwiska; tak; miesiąc Narodowy: miesiąc Gory, Jednośei, Nierozdzielności, Sankulottow: i t. d.

TURCYA.

Z Konstantynopola d. 24 *Sierpnia.* Już w ſamey rzeczy Porta wydała rozkaz, ażeby Francuzkiego Posła Semoville, ktorego tu oczekuią; wſzędzie kędy przeieżdzać będzie; naylepiey przyimowano, iuż Statek Raguski z Ekwipażami tego Posła z Marsylii przybył. Ekwipaz składa się z 200 paków pod dozorem pomowych Semoville. (*Gazeta Lipska.*)

ROZMAITE WIADOMOSCI.

Od granic Niderlandu dnia 22 września. Między flotyllą Angielską Admirała *Macbride* i nieprzyiacielskiemi Szalupami zaszła przed Dunkierką dnia 15 t. m. świeża utarczka na wodzie, a na lądzie między Furnes i Neuport; lecz obydwoch tych potyczek ieſzcze nie mamy dokładnego opiſu. Aż do dnia 20 t. m. brakuie z tych mieyſc dwoch poczt i ostatniey Angielskiey przez Ostendę. Francuzi iak daleko tylko wkroczyli do Flandryi, wſzystkie zboża, furaże, bydło, złoto i ſrebro z tamtąd do ſwoich Miast ograniczonych powyſyłali. Szkodę w Menin i do koła poczynioną na 4 milliony złotych naſzych rachuią.

Z Hagi dnia 24 *Września.* Doniesienie, iakoby woyska naſze po owym zwycięztwie Gnrała *Beaulieu* dnia 15 t. m. znowu ſwoie zaięło stanowisko, nie ſprawdziło się; ponieważ dnia 21 t. m. między Menen i Lombergbom stanęło. Dnia 22. Xżę dziedziczny Stadhalter rewią woyska całego czynił. Listy Leodyiskie pod dniem 15. t. m. donoſzą, że Francuzi na nowo w okolicy Miasteczka Florenne do Leodyiskiego Territorium wpadli, i do 6000 wozow zboża zabrali.

Z Bruxelli dnia 24 *września.* Pokazuią się tu następuiące listy u nas, ktorych udzielamy.

List Generała *Ventura Caro* do Generała *Delbecq* iuż zmarłego nie dawno, ieſzcze dnia 28 Augusta piſany.

„Graf *Rouſsignac* od Francuzow „wzięty w niewolą i o emigracyą z „Francyi oskarżony do Opactwa za„prowadzony donosi mi, iż nie iest „w tym poważeniu: w iakim inni Hiſz„pańscy Generałowie zostaią. Graf „*Rouſsignac* więcey dziesięciu lat w „służbie zostaie Hiſzpańskiey: i ma „rangę Marſzałka *de Camp* w woyskach „Krolewskich. Donoſzę WPanu iż „gdyby życie iego było w niebespie„czeństwie, w niewolą wzięty Ge„nerał *la Genetiere*, tudzież więcey „4000 Francuzkich niewolnikow ży„ciem ſwym za niego przypłacą. Gene„rała Genetiere w Pampelonie nie ma „warty ſobie przydaney inney, procz „iego danego parolu, dowiaduię się o „ſurowości, iakiey Graf Rouſsignac „doznaie, wydaię rozkaz aby i Gene„rał *la Genetiere* podobnież w areſzcie „zostawał. Bog niech przedłuża życie „WPana. “ *Vetura Caro.*

Kommiſsarz przy armii i Reprezentant, dał taką odpowiedź: „Tylko com teraz odebrał „list pod Datą 28 Augusta; oto iest „moia odpowiedź; w przeſzłym Styczniu.,...... Krol WPana naywiękſze uczynił pogrożki gdyby głowa Ludw: „XVI. zpadła..... Te pogrożki przy„śpieſzyły skutek: ktore były zdolne „do ſprawienia, wrażenia w wolnym „Narodzie. Ludwik ścięty został: „wierz mi teraz moy Gnrale: że te „pogrożki nie zastraszą nas.—nie! i o„wſzem Rouſsignac podług winy ska-

„ranym zostanie. Tak prawo wyciąga „a ia się oświadczam, iż gdyby przez „to nasi niewolnicy mieli popadać „niebezpieczeństwu życia, wszyscy „Hiszpani za to odpowiedzą.“—

„Narod który się biie z całą Eu„ropą; i który całą przezwycięży, czy„liżby się miał lękać dziecinnych po„grożek iednego Generała Hiszpań„skiego.“—*Reprezen: Narodu.* Garreau.

DONIESIENIA.

Sukcessorowie niegdy St: Karola Kontza *i Zuzanny Mał: bezpotomnie zmarłych, maiąc dług u St: Jana* Schepke *i Doroty Małż: Procesem ewinkowany, i na siebie z opisu Prawa przypadły, zapozwali Edyktalnie, tak tychże St:* Schepków *dłużnikow, iako i ich wierzycielow do Urzędu Miasta* Grzybowa *tym celem, aby wierzycielie Prawa i pretensye swoie w Kancellaryi tegoż Urzędu Miasta* Grzybowa *Likwidowali, a w przypadku nielikwidowania, iżby od pretensyi swoich odsądzonemi zostali, a Dobra stoiące St:* Schepków *dla przyśpieszenia satysfakcyi, aby przez publiczną Licytacyą sprzedane były, zaś St:* Schepkowie *żeby tey Sprawy attentowali w Urzędzie* Grzybowskim, *a na pretensye swoich wierzycielow odpowiadali inaczey bowiem, rzeczony Urząd Miasta* Grzybowa *to co Prawo wyciągać będzie, postanowi.*

Roku 1792. *Zakończywszy życie JW. Tomasz Adam Uruski Ord: S. Sta: Kawaler, lubo nikomu żadnego długu pieniężnego niezostał winnym, gdy iednak w tym Miesiącu ziawiły się iakieś Papiery podpis ręki iakby nieboszczykowskiey maiącey, przeto iako takowe niemogą bydź istotne, i ztey przyczyny rozpoznaniu Sądowemu podległe, otym chcących negocyować, ninieyszym ostrzega się obwieszczeniem.*

Podaie się do wiadomości, iż na mocy dekretow tak Sądu Białołęckiego Dworskiego, iako Sołtysowskiego Koloniow Marcelliny i Szamociny zwanych, w Dobrach wsi Białołęce sytuowanych, włoki Szlach: Wanglerow w Kolonii Marcellińskiey leżącey, z Zasiewami, Inwentarzem, y wszelkim zabudowaniem, dnia 22 *Miesiąca Pazdziernika, Roku teraźnieyszego w Urzędzie Sołtysowskim tamże będącym, po południu o godzinie drugiey publiczna odprawować się będzie Licytacya, życzący sobie takowey włoki nabydź, ma się stawić na dzień wyżey oznaczony.*

Michał Nowicki rodem z Brzozowa z Galicyi wzrostu wysokiego w sobie szczupły, nog długich, twarzy chuderlawey, brunatney, oczu i włosow czarnych, zęba połowę w przodzie utraconego maiący, z wolna mowiący, zabrawszy z liberyi frak blado niebieski z guzikami białemi, i wypustką, spodni takich dwoie, kamzelki palie z guzikami białemi, Sordut popielaty iasno, z kołnierzem okrągłym guzikami wyszywanemi takimże kamelarem, płaszcz takiegoż samego koloru, kuczbaią białą podbity, kurkę niebieską z niemiecka robioną z guzikami gład: dużemi białemi, kapelusz stosowany z kokardą czarną, czapkę granatową Axamitną z szerokim barankiem Siwym, kapelusz okrągły trzos węgierski na sobie przepasany, buty paloney skory woskowaue nowe, w ktorych d. 10 *8bris bez Attestatum odmowionym będąc uszedł. Ktoby zaś takowego przytrzymał, ma uwiadomienie dać onim do Kamienicy pod Nro:* 46 *będącey na przeciw Ratusza w Starym Mieście. A zatęm fatygę odbierze procz expensy Złt: Pol:* 100.

Z mocy Rezolucyi Sądu woytowskiego Miasta S. W. na Ratuszu tegoż Miasta o godzinie drugiey po południu dnia 14 *Mca Października Roku* 1793. *odprawować się będzie Aukcya Szpinki Bryllantowey, przez Panią* Beymową *w Roku przeszłym* 1792. *około Młocin znalezioney.*